

Rapport fra festivalen South by Southwest

Katharina Dale Håkonsen, Anne Siri Renå og Jathushiga Bridget Rajah
journalister i LO Media

South by Southwest (SXSW), Austin, Texas, USA, mars 2019

SXSW startet som en musikkfestival i 1987 og har utviklet seg til å bli et stort arrangement som favner over alt fra film og musikk til teknologi og journalistikk. Vi deltok på en rekke journalistikkarrangementer og så flere dokumentarfilmer.

Vårt mål var å bli inspirert og å lære om viktige journalistiske utviklingstrekk. Som journalister i LO Media skriver vi om arbeidsliv, politikk og samfunnsutvikling. Vi var til stede på flere lærerike arrangementer, blant annet paneldebatten Bad guys attacking elections hvor en forsker, en Facebook-representant og en New York Times-journalist diskuterte hvordan aktørene bak falske nyheter jobber og påvirker nyhetsbildet og verden forøvrig. De var spesielt opptatt av at demokratiske valg i hele verden kan ende opp udemokratiske dersom ingen avdekker spredning av konspirasjonsteorier og falske nyheter. Vi deltok også på et annet interessant arrangement med gravejournalisten Luke O'Brien fra Huffpost. Han fortalte om hvordan han jobbet for å avdekke ekstremister på nettet. Felles for begge foredragene var at de pekte på hvilken rolle sosiale medier har i dag og deres påvirkningskraft på det politiske spillet, det offentlige ordskiftet og demokratiet. O'Brien viste til hvordan han og flere kolleger ble utsatt for systematisk netthets og propaganda for å undergrave deres journalistiske integritet. Et gjennomgangstema for flere av arrangementene var nettopp spørsmålet om Facebook, Twitter, Google og Youtube bør få et redaksjonelt ansvar eller ikke. I dag opererer de på mange måter som private bedrifter uten klare spilleregler. På verdensbasis har de fått en stor, uformell politisk rolle. Dette temaet ble også dekket av paneldebatten Conspiracy Theorists on Social Media med journalister fra NBC News, The New York Times og The Daily Beast. De delte erfaringer om sosiale medier som gapestokk for journalister og som propagandamaskiner.

Komikeren og skuespiller Kathy Griffin var også opptatt av temaet da hun ble intervjuet av redaktøren i Recode Kara Swisher. Griffin er kjent for å ha publisert et kontroversielt bilde av seg selv mens hun holder et dukkehode av Trump tildekket av blod. Som følge av dette fikk hun dødstrusler, ble etterforsket av FBI og hele turneen hennes ble avlyst. Vi hørte også CNN-redaktøren Jeff Zucker fortelle om hvordan CNN har jobbet for å imøtegå Trumps beskyldninger om at mediebedriften produserte falske nyheter. Alt i alt var foredragene preget av at amerikanske journalister jobber i et land stor mistillit til mediene, hvor det politiske landskapet er polarisert og fragmentert og sosiale medier og algoritmer har fått en mektig posisjon. Dett forutså svært få rekkevidden av og ingen har helt løsningen på problemet. Noen av trekkene kjenner vi til i Norge også.

Det var også veldig interessant å lære mer om den politiske situasjonen i USA i dag, blant annet i et intervju med Alexandria Ocasio-Cortez (29), den unge amerikanske demokratiske politikeren som nylig ble valgt inn i Kongressen. Hun er uredd, dyktig og har sterk tro på et mer sosialdemokratisk USA. Vi så også en dokumentarfilm («Knock Down the House») som handlet om valgkampen til Ocasio-Cortez og tre andre kvinnelige demokratiske kandidater med en sosial profil.

En annen opplevelse som gjorde inntrykk var den svært interessante og lærerike filmen «Raise Hell» om den Texas-baserte journalisten Molly Ivins; hun skrev tekster for 400 aviser på sitt mest populære. Hun var en sann forkjemper for ytringsfriheten frem til hun døde av kreft i 2007, og hun er fortsatt savnet av mange – særlig i disse Trump-tider. Vi var også med på flere spennende podkastarrangementer i ulike sjangre.

Festivalen inviterer til å nettverke på amerikansk vis. Vi fikk gleden av å møte flere journalister, og fikk dermed innblikk i hvordan det hektiske livet til en amerikansk journalist kan være, samt at de kan være mulige kilder/ressurser til saker for oss i fremtiden.

Vi sitter først og fremst igjen med mye kunnskap om journalistikkens vilkår i dag og om den sterke rollen til sosiale medier og algoritmer. I tillegg tilegnet vi oss en god del kunnskap om det amerikanske samfunnet og den politiske situasjonen i landet. Det var inspirerende å være på festival i helt andre – og amerikanske – omgivelser, der det rådende mantraet gjerne var at «du kan få til det du vil». Vi dro absolutt tilbake til Norge med løftet hode og ny giv.